

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

9DE ÅRG.

DEN 8 DECEMBER 1907.

N^Ö 10

HVAR 8 DAG

Foto. Hamngriet, Stockholm.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sklm.—Gbg.

N. W. Olsson

CARL OTTO OLSEN.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Det maktpåliggande värfvet att närmast vaka öfver att den svenska flottan befinner sig i stridsdugligt skick och att utbildningen af både befäl och manskap står i höjd med tidens fordringar på sjövapnet tillkommer som bekant numera inspektören af flottans öfningar till sjös eller, såsom innehafvaren af denna befattning för korthetens skull vanligen benämnes, kustamiralen. På denna post inom vår marin står för närvarande konteramiral *Carl Otto Olsen*, hvilken sedan 1906 är t. f. inspektör af flottans öfningar till sjös.

Den militära karriär, som amiral Olsen tillryggalagt, betecknas af följande data. Efter att ha blifvit kadett vid K. Krigsakademien utnämndes han år 1865 till "sekundlöjtnant vid Kungl. Maj:ts flotta", avancerade 1883 till kapten vid flottan, 1890 till kommandörkapten, 1898 till kommandör och 1903 till konteramiral.

Bland viktigare tjänsteuppdrag han haft i land, må nämnas: Under åren 1899—1903 fungerade han såsom varfschef vid flottans station i Stockholm och de två därpå följande åren såsom stationsbefälhafvare därstädes. Sedermera beklädde han under ett år chefskapet för marinförvaltningen, hvarefter han förordnades att fylla luckan som kustamiral, då statsrådet Dyrssen kallades att öfvertaga sjöministerns portfölj. Amiral Olsen är vidare sedan 1903 militär ledamot af konungens högsta domstol och sedan 1904 ordförande hos fullmäktige i flottans pensionskassa.

Hvad sjötjänstgöringen beträffar, var han år 1900 eskaderchef för Stockholmseskadern, 1903 eskaderchef för öfningseskadern samt har under åren 1904, 1906 och 1907 haft sitt befälstecken hissadt på kusteskadern såsom dess högste befälhafvare.

Emellertid har den arbetsamme och kunskapsrike mannens krafter tagits i anspråk äfven på annat sätt i sjövapnets tjänst. Han förordnades sålunda år 1901 att

vara ledamot af sjökrigsmateriel-kommittéerna, hvilkas sakkunniga utredning af de maritima stridskrafternas behof legat till grund för flottans askanden vid följande riksdagar. Året därpå anlätades han för en annan viktig utredning, då han insattes i stationsflyttningsskommittén, hvilkens uppgift säkerligen var svårlost nog, så många faktorer som därvidlag måste tagas med i beräkningen. Men ännu ett för den svenska flottans utveckling synnerligen betydelsefullt kommittéuppdrag har anförtratts amiral Olsen, då han nämligen år 1906 sattes till ordförande i certkommittén. Denna kommitté har, som bekant, till uppgift att, bland annat på grundvalen af de rika erfarenheterna från den stora sammandrabbningen mellan Japan och Rysslands sjöstridskrafter och med hänsyn till vårt genom upplösningen af unionen med Norge ändrade krigspolitiska läge, utarbета förslag till nya fartgystyper för den svenska flottan, d. v. s. snart sagdt framlägga ett helt nytt svenskt flottprogram. Med den oafbrutna och raska utveckling, som sjökrigsmaterielen i våra dagar genomgår, ej minst beträffande artilleriverkan och pansarskydd, säger det sig själf att fordringarna särskildt på pansarbåtarna högst väsentligt stigit, hvarför de pansarfartyg, som vårt land hädanefter kan komma att bygga, gifvetvis måste bli icke oväsentligt större och kraftigare än den typ, som hittills ansetts kunna fylla våra behof i den vägen. Det fartgysbyggnadsprogram, som kommer att föreligga för den svenska flottans utveckling under den närmaste tiden, blir sålunda främst undertecknad af amiral Olsen.

Bland offentliga utmärkelser som kommit honom till del, må för öfrigt i detta sammanhang erinras om att han år 1886 invaldes till ledamot af K. Örlogsmannasällskapet och 1903 till ledamot af K. Krigsvetenskapsakademien.

CARL BOWALLIUS. †

Den 25 november anlände till London ett telegram meddelande att den bekante svenske zoologen och forskningsresanden Karl Bowallius i British Guyana — där han arrenderade stora landsträckor — upptäckt ett väldigt vattenfall, i mäktighet täilande med Niagara.

Följande dag kom nytt telegram — denna gång med underrettelse att d:r B. afidit omedelbart efter det ströftåg, hvarunder den märkliga upptäckten af vattenfallet gjorts.

*

Bowallius var född den 31 juli 1849 i Stockholm, blef 1868 stud. och 1875 efter aflagd doktors-examen, docent samt amanuens vid zoologiska museet och zootomiska laboratoriet i Uppsala. 1893—96 var han inspektör för det biologiska museet i Uppsala, för

hvars tillkomst man till stor del har honom att tacka.

B. har i vetenskapligt syfte företagit en mängd vidsträckt forskningsresor — kustresor i Sverige, Norge och sedan färder i de flesta europeiska land. Åren 1881—83 bedref han sina zoologiska och etnografiska studier i Västindien, Centralamerika och norra Sydamerika, hvarpå han gjorde omfattande skogsstudier i det nordligare Sverige.

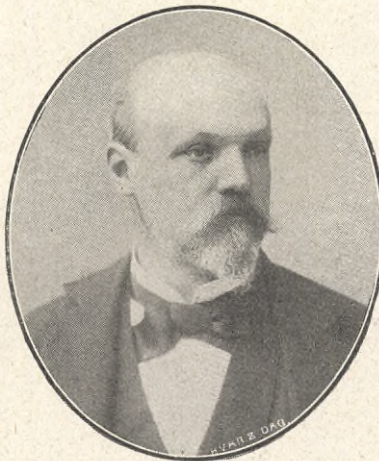

Foto. Jonason. Gbg. CARL BOWALLIUS. †

Efter att 1897—1900 för ett engelskt bolags räkning ha berest delar af Sydamerika m. m. i och för uppsökande af kautschukskog, företog han för egen räkning nya resor. Och redan 1901 grundade han en egen gumm odlingsplantage i Trinidad.

Bowallius' litterära verksamhet omfattar, förutom zoologiska, etnografiska och arkeologiska afhandlingar, det stort anlagda verket Nicaraguan Antiquities m. m. I "Resa i Centralamerika" har han skildrat den förut omnämnda forskningsfärd, han företog under åren 1881—83. Hans studier beträffande de norrländska skogarna ha resulterat i flera afhandlingar därom, bl. a. en med rubriken "Om Norrlands skogar". Han har äfven verkat som skönlitterär öfversättare.

Vid Columbusutställningen i Madrid 1892—93 skötte den nitiske vetenskapsmannen med stort intresse och framgång befattningen som svensk kommissarie, och 1894 var han generalsekreterare vid Amerikanistkongressen i Stockholm.

Personligen en sympatisk och själfuppoffrande natur, efterlämnar Carl Bowallius om sig det bästa minne.

KRIG.

FÖR HVAR 8 DAG AF GUSTAF E. HELLGREN.

Kriget hade redan räckt i öfver tre veckor, och det hade icke återstått de båda sydamerikanska regeringarna annat än att utfärda sina krigsförklaringar, hvare de, ganska civiliseradt för resten, gjorde hvarandra ansvariga för fredsbrottet. Och i och med detsamma fick telegrafn obehindrad rättighet att för en häpnande samtid berätta om blodiga slaktningar, segrar och nederlag och mästerliga rörelser på slagfältet, lika invecklade som namnen på de orter, där de företagits. Och invånarne i tvenne republiker värmdo sina hjärtan vid glansfullt skiftande, mer eller mindre lyckligt framställda rapporter.

I de båda hufvudstäderna vågade naturligtvis lidelserna högt, och på kaféerna utkämpades med dominobrickor de märkvärdigaste krigsspel. Där koncentrerades trupper, där gjordes öfverrumplingar och anordnades bataljer, hvare patriotismen och den goda viljan firade större triumfer än all militärisk logik. En Napoleon hade höjt sig obetydligt öfver och en Marlborough eller en prins Eugen hade totalt försvunnit i mängden.

Det var gifvet att under sådana förhållanden begäret efter krigisk ära och ryktbarhet äfvensom beröm för patriotiska gärningar skulle lägga beslag på all sträfvan, och mången "caballero" hade sömlösa nätter på grund af ifrigt letande efter möjligheter att vinna allt detta, utan att behöfva sätta sitt dyrbara lif på spel och utan att behöfva försaka allt för mycket af denna världens goda, sådant det erbjöds i lugnet inom hufvudstädernas hank och stör. Och de sömlösa nätternas antal ökades, och de nervösa tankeansträngningarna fördubblades, sedan i båda staterna inrättats nya belöningar för om fosterlandet förtjente mäns gärningar.

Och så inträffade, hvad i denna lilla sannfärdiga historia berättas.

I den ena hufvudstaden bodde en ung man, don Carlos Muncio, för korthetens skull här kallad don Carlos. En äkta spansk typ, mörk, vacker, liflig så fort det ej gällde arbete, och af gammal familj, spelade han en stor roll i stadens nöjeslif och var väl bekant inom de ledande kretsarna, hufvudsakligen genom sitt intresse för detta nöjeslif. Och följaktligen var han äfven känd af de lägre i samhället, och som han fullständigt ignorerade dem, men var frikostig på drickspengar, stod han i stor gunst hos "folket", något som ju icke är ovanligt. Hans förmögenhetsvillkor voro alldeles icke lysande, fast de antogos vara det, emedan hans farfar varit beryktad för en rikedom, som på sin tid var oerhörd, och som någon verklig krasch ej var förbunden med namnet, så ansågo många tillvaron af don Carlos' rikedom som ett axiom. Rätta förhållandet var att denna lämnade sin ägare endast en helt obetydlig årsinkomst på några tusen dollars, men som alla sydlandingar hade don Carlos i vissa fall små behöf, och som han på intet sätt lefde öfverdådigt, behöfde han ej håller neka sig någon af de små, till kostnaden ofta obetydliga vanor genom hvilka gentlemännen obestridd bibehåller sin ställning, och hvilka för utomstående anses oförenliga med små inkomster — som vi veta det vanligaste af de många misstag, till hvilka massan ofta gör sig skyldig, då den bedömer en person tillhörande en högre krets än dess egen.

Don Carlos ansågs alltså vara rik, en omständighet, som är en viktig faktor i denna berättelse. Att han icke var utan resurser å hufvudets vägnar är det meningen att bevisa.

Don Carlos kände naturligtvis tjänstemännen på de olika konsulaten och utan att göra sig närmare reda för bevelselgrunden hade han på hvarje konsulat en intim vän, hvilkens vänskap han intensivt och med en viss konsekvens odlade utan egentligen

annan orsak än den, att han visste det ökade hans anseende i hög grad att umgås i de "diplomatiska" kretsarna. Ty härute voro konsulerna befullmäktigade som diplomatiska agenter. Genom umgänget med dessa i storpolitiken invigde hade Don Carlos lärt sig åtskilligt, särskildt något som hans landsmän vid närmare undersökning kanske visste också, men som de ägnade föga tanke, nämligen att stormakterna med en retande hänsynslöshet brukade lägga sig i alla krig, som 3:dje och 4:de klassens stater förde med hvarandra, och pekande på en anseelig mängd kanoner och gevär för att skaffa bättre gehör åt sina framställningar, brukade göra fred mellan de stridande trots dessas protester. Stormakterna försvära sig härvidlag det gamla ordstäfvet i våld, som säger: När jag dricker är det rätt!

Allt detta visste Don Carlos som sagdt, och han hade icke glömt, hvad han visste. Och följaktligen kunde han också ana, hvilka instruktioner konsulerna skulle få från sina regeringar, sedan kriget blifvit officiellt och underrättelserna om detsamma hade nått stormakternas kabinetter.

Under sådana förhållanden och med de tankar i beaktande, som började röra sig i hans hjärna, var det helt förklarligt, att Don Carlos ej skulle upphöra med sina till regelbundenhet blifna besök hos sina diplomatiska vänner. Och som de icke voro någon nyhet, så fäste ingen afseende vid dem, ehuru de blefvo tätare, än de varit i fredliga tider. Och på så sätt tillbragte Don Carlos sina förmiddagar från 10 till 11, med en fransman, från 11—12 med en engelsman, 12—1 med en amerikanare, samt intog sin lunch tillsammans med en tysk. Och härunder visade han som vanligt den utomordentligaste älskvardhet, som skulle förefallit misstänkt, om den icke varit känd som hans mest utvecklade karaktärsdrag. Och om aftnarna ökade han alltid den patriotiska hänförelsen på

STOCKHOLMS NYE STADS- ARKITEKT.

Till stadsarkitekt i Stockholm efter Ferdinand Boberg, som på grund af mångahanda privatintressen lämnat den krävande posten på stadens byggnadskontor, utsågs d. 27 nov.

Karl Gustaf Améen. Efter att ha genomgått Tekniska högskolan och Fria Konsternas akademi har herr Améen tjänstgjort som professor Clasons närmaste man vid Nordiska museets ritkontor. Under åren 1894 till 1896 företog han om-

Foto: L. Larsson, Stockholm. Ritning: Bengt Silfverparre.
KARL GUSTAF AMÉEN, Stockholms nye stadsarkitekt.

fattande utländska resor, och har sedan idkat enskild arkitektverksamhet i Stockholm. Nya posthuset och uppgången till Kärnan i Helsingborg äro hans verk, likaså ett flertal kyrkobyggnader — bl. a. den i söndags den 1 dec. invigda i Gustafsberg.

klubben genom att uttala några under dagens lopp omsorgsfullt uttänkta kraftord och höll på något café ett af ett "vive" åtföljdt tal, hvars till enformighet lika lydande innehåll alltid emottogs med jubel. Och så kom ändtligen det han väntade.

Unge Richard Strange hos engelske generalkonsuln, hvilken unge man var olik alla diplomater i det fallet, att han gärna meddelade allt, hvad han visste, lika mycket emedan han kanske ej utan skäl ansåg detta som något föga viktigt som för att kunna briljera med sin kännedom om diplomatiska rariteter, visade en dag sin gode vän Don Carlos ett telegram, hvars innehåll föranlät den senare att förkorta tiden för sin visit. Och Strange hade öfversatt depeschen och sagt: Det öfverlämnas i morgon eller övermorgon.

Den unge mannen, spanjoren, som sedan sin födelse ingenting annat gjort än fördrifvit sin tid med att göra ingenting, kände sig icke förvånad öfver den verksamhet, han helt systematiskt utvecklat. För honom var alltsammans endast ett nytt slags angenäm sysselsättning till hans nöje, ett spel, i hvilket han ansåg sin insats vara fullt motsvarig den pott, han föresatt sig att eröfra. Och följaktligen var det endast ett drag i spelet han gjorde, länge sedan beräknadt, då han efter erhållen vetskap om telegrammens innehåll anmälde sig till audiens hos statschefen i ärenden af högsta vikt. Hans namn var tillräckligt godt för att skaffa honom det äskade företrädet äfven utan hans personliga umgängesförbindelser med presidentens älskvärda familj.

Läsaren skulle förmoda att ämnet för de båda herrarnes öfverläggning skulle vara just detta telegram, med hvars innehåll don Carlos blifvit bekant, eftersom läsaren naturligtvis anar, att detta innehåll hade med fosterlandets politik att göra. Så var dock ej förhållandet, ehuru väl vi ej hafva skäl förneka, att samtalet utan depeschen eller rättare den enes kunskap därom aldrig blifvit hållet. Här af framgår på visst sätt att förhållandena i denna exotiska republik så till vida voro analoga med motsvarande i de europeiska staterna, där ett helt folk kan i tal och tryck diskutera rätt viktiga diplomatiska fakta, innan regeringarna hafva s. k. officiel kunskap därom.

En följd af samtalet var emellertid att på aftonen öfverallt i staden syntes uppklistrade plakater med stora feta stilar, där innehållit i korthet var, att don Carlos Muncio emottog anmälningar af rekryter i och för uppsättandet af ett regemente, som skulle strida i fosterlandets tjänst. Don Carlos, som kände sina landsmän, utlofvade en riklig sold, men just på grund af denna kännedom äfvensom om sina egna begränsade tillgångar kunde han också för antagandet som soldat fästa vissa villkor af beskaffenhet, som, ehuru i plakatet endast i lätt förbigående antydda, dock i händelse af att de noggrant följdes, med säkerhet kunde förutses skulle begränsa antalet af acceptabla aspiranter.

Då don Carlos på aftonen uppenbarade sig på sin klubb, där plakatet naturligtvis var känt, mottogs han af en entusiasm, som knappast tillät honom omtala, hvad tidningarna på morgonen dagen därpå bekräftade, nämligen att han ställt sin förmögenhet till fosterlandets förfogande i och för krigets lyckliga avslutande, att presidenten då ansett lämpligast, att han uppsatt ett eget frivilligt regemente och gifvit honom, don Carlos, fullmakt som öfverste för detsamma äfvensom tillställt den unge öfversten en del fullmakter å officersposter vid denna af honom uppställda kår, hvilka platser han, don Carlos, ägde att själf besätta.

Det var gifvet, förklarade don Carlos, att officerarne förutsattes tjäna utan lön. Offrade han själf sin förmögenhet och vågade sitt lif därtill, vore det ej förnämligt att begära, att män lämpliga som officerare tjänade sitt fosterland utan tanke på pekuniär ersättning. Han förklarade vidare, att han trodde sig känna sina unga tappa vänner rätt, då han förutsatte hvad han nu sagt, och han emotsåg anmälningar till officersplatserna. Af rent formella skäl, upplyste han,

EN NY FÖRENINGSLÄNK MELLAN UTLANDETS SVENSKAR.

Det kan inte göras nog mycket för att stärka föreningsbandet mellan svenskarne i utlandet. Denna tanke har på sistone börjat på allvar tränga igenom: när Varia för ett år sedan omgestaltades, fick "utlandsfrågan" en markerad plats på dess program; några månader senare bildades föreläsningssällskap i flere af de stora världsstäderna;

Foto. Witte, Berlin. Klisché: Bengt Sjöforsparre.
GUSTAF SIÖSTEEN, "Svenska utlandstidningens" förste redaktör.

och när nu härtill i dessa dagar en tidning startats, med sin svenska redaktion förlagd till Berlin, och sökande sig till "de tusen svenska hemmen i utlandet" har man all anledning att önska den framgång i dess sträfvan. Detta är enligt hvad den nya tidningens program ger vid handen, att söka utforska svaret på den frågan, om "vår folkstam icke skall gå under i tällingskampen utan fortfora att göra de insatser i mänsklighetens framsteg, som ge en nation rätt att vara till" — de utom fäderneslandet lefvande svenskarne kunna ju nämligen anses för pröfvostenen på vårt folks kraft att bestå.

Den nya tidningens namn är "Svenska utlandstidningen", och dess redaktör är hr Gustaf Siösteen, Göteborgs Handelstidnings m. fl. tidningars korrespondent i Berlin. Hr Siösteen är ock initiativtagaren. Bland inbjudarne till tidningens grundande voro de svenska ministrarna i Berlin, London och Paris.

Hr S. är född 1874 i Östersund, vid hvars läroverk han aflagt studentexamen. Sin tidningsmannaverksamhet började han snart därefter i samma stad. 1897 inträdde han i Göteborgs Handelstidning, där bl. a. hans artiklar om stadens utskänkningsväsende ledde till reform af bolaget i Göteborg och indirekt i hela Sverige. S. har från trycket utgifvit broschyrer m. m. samt det rikt illustrerade verket "Det moderna Belgien". F. n. är han sekreterare i Svenska klubben i Berlin och likaså v. ordförande i därvarande svenska föreläsningssällskap.

öfver hvilka han ej kunde anses vara herre, måste han belägga hvarje fullmakt med en liten lösen af 1000 dollars, hvilka pänningar han dock ville tillse komma att användas till fosterlandets gagn.

En timme senare hade don Carlos' regemente redan det bestämda antalet officerare, och dessutom hade regementschefen fyra adjutanter af officers grad öfver stat.

Dagen därpå började värningarna, men på grund af de oerhördt skarpa bestämmelserna kunde, trots ett ofantligt tillöpp af rekryter, icke flere än 15 man antagas den dagen. Äfven dessa stodo sig ej fullt klart inför den noggranna granskningen, men som det ansågs nödigt att förse hvarje officer med en kalfaktor, hade de dock antagits, och man tröstade sig med att de som uppassare icke kunde anses som stridande, hvilket naturligtvis de skarpa bestämmelserna afsågo.

Don Carlos' namn var på alla läppar, alla prisade den varmhjärtade unge patriot, och han själf och

(Forts. å sid. 160).

HEMGÅRDEN.

En Hemgårds-Invånare skriver till oss från Stockholm

GÅRDSINTERIÖR.

tiotvå spisar och dito matlagande kvinnor! Det måtte väl vara värdigt vårt århundrade.

Vårt hem, som närmast är afsedt för tjänstemän — kvinnliga och manliga — eller med dem ungfär likställda människor, omfattar ungefär 150 rum. De äro fördelade på två- till femrumslägenheter — om möjligt så förlagda, att de kunna sammanslås. Från början beräknade man, att en inackordering, som själf ombesörjde sin frukost och kväll, skulle

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

Kökshj. Bengt Sjöfverparre.

HISSANORDNINGEN FÖR MATBRICKORNA.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

CENTRALKÖKET.

ansök. Bengt Sjöfverparre.

bli i stånd att "för mat, eget rum och hithörande bekvämligheter" reducera sina kostnader till en 800 kronor — i praktiken har det likväl kommit att ställa sig rätt afsevärdt dyrare. De nu gällande inackorderingspriserna äro 55 kronor för alla tre målen, under det att rummet i genomsnitt betingar en hyra af kronor 375. Till det ha vi så extra afgifter för värme, W. C. och elektriskt ljus.

Fruar, som i årtal själfva intresserat sig för matlagningen, finna naturligtvis säsen antingen för tunn eller för tjock, och äkta män, som af sina älskade hälfter hvarje dag skämts bort med älsklingsrätten, ha ock svårt för att trivas. Maten har varit god husmanskost med neutral hållning, utan att dock på långt när ha kommit till den engelska kokkonstens jämnstrukenhet. Visst skulle vi emellanåt önska större omväxling i matsedeln, och särskildt har frukosten varit synnerligen enahanda, hvilket beror därpå, att här ej kan stufvas af föregående dagens överblifna mat. Och så skylls det naturligtvis på ekonomien. Hemgården har nämligen ännu inte visat sig som någon affär. Hvarför? Det har inte varit af brist på hyresgäster — tvärtom har man nödgats afvisa massor af ansökningar.

Många anse, att ett nytt styrelseval skulle kunna afhjälpa denna och därmed sammanhängande brister. Ty företaget har naturligtvis ordförande, sekreterare m. fl., men ej någon "själ". Kunde vi få någon drivande kraft, någon styrelsedamot som personligen intresserade sig för Hemgården, som bodde inom den

samma och hade tid att ägna sig häråt, skulle resultatet säkerligen blifva helt annat. Fara vore väl då att de idealistiskt anlagda hyresgästerna blefve mer materialistiska, ja, t. o. m. plockade fram kupongerna till sina aktier och — en sax.

Hemgården är nämligen ett kooperativt företag; hvar och en af de ursprungliga hyresgästerna är med ett minimibelopp af 250 kronor intresserad i etablissemnet.

Bristerna, som vidlåda Hemgården, hafva ofta framhållits och äro af rent teknisk art samt kunna lätt afhjälpas vid ett blifvande nytt centralkök. Sålunda

kan husmodern ha berättigade kraf på bättre planerade ekonomitrymmen, bättre transportanordningar för matbrickorna, och hyresgästerna fordra, att de i och för sig präktiga soptrummorna, som tillhöra piskbalkongerna, göras isolerade och vidare. Öfverhufvudtaget är allting för trångt, såsom duscharna garderoberna, serveringsrummen, och man tycker sig dock kunna ha vissa fordringar, för de priser, som gälla på Hemgården. En stockholmare är ju emellertid i detta hänseende van vid litet af hvarje.

Eder
O. B—g.

KONSTHANDTVERKARNES GILLE UTSTÄLLER.

HVAR 8 DAGS fotograf i Sthlm.

Nordiska museets sal för tillfälliga utställningar får icke stå utan användning någon längre tid — när den ena expositionen slutar, tar strax den andra vid. Efter Dala-utställningen är det nu konsthandtverkarnes gilles höstutställning, öppnad 1 december och pågående till den 15.

Utställningen är det ännu ej årsgamla gillet's första, men har likvisst hunnit bli till ett präktigt prof på konsthandtverkets och konstindustriens lyftning de senaste åren inom vårt land. Särskildt rikhaltigt är å expositionen möbel- och textilafdelningen representerad.

Men också den konstnärliga porslinsindustrien, gjutalster, smidesarbeten, speciellt belysningsarmatur, silverpjäser, exlibris och typografiska utstyrselsalster etc. finnas företrädde i rikt mått.

Gillet är stiftadt af yngre utöfvare af konsthandtverk, hvars främjande i vårt land är sammanslutningens hufvudsyftemål, som anses bäst befrämjas genom anordnande af utställningar, utgifvande af publikationer, samlande af samtida arbeten, mönsterskydds genomförande och uppmantrande af enskilda yrkesidkare.

Nuvarande styrelsen utgöres af hrr D. Blomberg, H. Neujd, A. Nordenborg, A. Norblad, H. Lagerström och C. Lagerström.

1. MATSALSMÖBEL AF RAGNAR ÖSTMAN.
2. KONSTSMIDE AF PETRUS FORSSBERG.

ETT MINNESMÄRKE, SOM HOTAS AF FÖRSTÖRELSE.

Foto. Th. Bergström. Nyköping.

NYKÖPINGS GAMLA SLOTTSRUIN.

Kliché · Kem. s.-s. Bengt Ståfersparre Stlm—Gbg.

Nära fullkomlig förstörelse är ruinen af Nyköpings historiska gamla slott, och länsstyrelsen i Södermanlands län har därför vänt sig till k. m:t med anhållan om nara åtgärders vidtagande för att minnesmärket måtte bevaras. Öfverintendentsämbetet har med anledning däraf fått i uppdrag att utarbete dylikt förslag.

Enligt traditionen skall en gång i tiden på den klippa, där slottsruinen nu är belägen, ha funnits en vikingaborg, hvilken på 1200-talet blef förvandlad till fästning och slott.

Slottet iståndsattes och förskönades sedermera, förmodligen åren 1570—80, af dåvarande hertig Karl af Södermanland.

Vid den svåra eldsvåda, som 1665 öfvergick staden, ödelades äfven slottet.

Till slottets märkligare minnen kan räknas Nyköpings gästabud år 1317, då konung Birger narrade dit sina bröder Valdemar och Erik, fängslade dem och lät dem omkomma af svält, medan han själf kastade slottsnycklarna i strömmen och flydde.

FRÅN DET STOCKHOLM SOM GÅR.

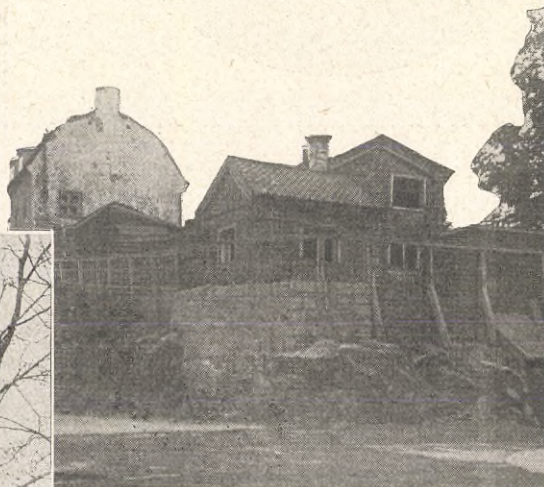
Hvilken stockholmare har inte lagt märke till det lilla trähuset borta vid Karlaplan — vid samma Karlaplan, öfver hvilket Levertins lampa lyste i nätterna och där Strindberg skrifvit sina senaste böcker. Som en kvarleva från en älskvärdare, en mer idyllisk tid ligger det bland femvåningskasernerna och påminner stilsamt om de dagar, då Östermalm ännu var land. I gamla tider skall det ha varit tullvaktarboställe, och det har ännu sin plats, där vägen till Ladugårdsgården tar af från gatan. Och nu, när "Gärde" skall också bli ett Östermalm, måste det bort. — Det är inte allt gammalt, som kan få plats på Skansen.

Sedan år 1899 har S. de C:s sjukhem för fattiga

barn varit inrymdt i det gamla trähuset, där det likväl efter hand blifvit väl trångt. Till sommaren flyttar sjukhemmet in i en nybyggd lokal ute på Kungsholmen.

DET GAMLA TULLVAKTARBOSTÄLLET vid Karlaplan, sedan 1899 S. de C:s sjukhem för fattiga barn, skall nu snart rivras.

STÄNDRABANTENS GÅRD.

I dagarna blef ett minnesrikt gammalt Stockholmshus rivet. Det var "Ständdrabantens gård" hvarom bl. a. August Blanche haft mycket att förtälja. Det lilla huset var beläget i hörnet af Jungfrugatan och Tyskbagaregatan å Östermalm, och var så litet, att intet af dess tre rum var högre än 1,75 m. Yttnehållet i hvardera var ungefär 2,5×3,5 m. — Också säger Blanche därom, att det var Stockholms minsta hus och att man mycket väl kunde köra in det genom slottsporten och ge det till lek-sak åt prinsarna. I det huset har en gång Lidner sökt skydd för sina björnar, och skaldebrodern Bellman har där sökt trösta honom i nödens stunder.

STUDENTFÖRENINGEN VERDANDIS 25-ÅRSFÄST I UPPSALA.

80-talet plägar i Norden räknas som en märklig genombrottsperiod. Och det är det förvisso. Det var under denna tid, som revolutionen i den naturvetenskapliga uppfattningen genom utvecklingsläran nådde äfven till våra landamären. Den omvärdering af gamla värden och insättande af nya, som på erfarenhetskunskapens väg då bröt igenom, satte djupa spår i vetenskap och litteratur och i den tidens ungdoms tankelif. Under bakslaget efter och de felslagna illusionerna öfver 1865 års representationsreform och grusandet af den skandinavistiska tanken inför en nykter verklighet, kan det ej nekas att ungdomen på 70-talet och ett godt stycke in på 80-talet bar något af trötthetens och hopplöshetens tecken. Då kom genom de nya idéerna och naturvetenskapens börjande frammarsch hos oss och under påverkan af realismen i litteraturen och konsten en kraftig uppryckningstid, icke minst i den bildade ungdomens uppfattningar af gängse åsikter och gamla traditioner.

Under svårigheterna att skaffa den ungdomliga lusten tillfälle att öppet uttala de nya tankarna och få dem pröfvade i meningsutbyte med annorlunda tänkande växte studentföreningen Verdandi fram.

F. D. STATSMINISTERN KARL STAAFF,
Verdandis stiftare och förste ordförande.

Den bildades på hösten 1882 och har alltså för några dagar sedan kunnat fira sitt 25-årsjubileum. Det var i striden om religionsfriheten som dåvarande filosofie kandidaten Karl Staaff tillsammans med 24 för tanke- och yttrandefrihet intresserade studenter af skilda nationer bildade en fri diskussionsförening för dem, som gillade dessa grundsatser och hyste intresse för allmänmänskliga och samhällliga frågor. Föreningens öfriga nu lefvande stiftare äro:

Direktören i Nobelstiftelsen H. Santesson, författaren Olof Högberg, skriftställaren Emil Svensén, förste marinintendenten Didring, advokaterna E. Berglund och Kristie-Linde, prof. G. de Geer, Gustaf af Geijerstam, kyrkoherden d:r J. Hammargren, Tor Hedberg, adjunkterna K. Jungstedt och E. Landell, godsägaren John Olsson, amanuensen K. Settervall, gymnastikdirektör V. Ulrich, prof. Wicksell och laboratorn, med d:r A. Vestberg.

Under den närmaste tiden efter stiftandet var studentföreningen Verdandi en enskild diskussionsförening. Så framträdde den 1887 för offentligheten genom de så omtalade stora offentliga diskussionerna, där meningsbrytningarne mellan gamla och nya upp-

VERDANDIS HÖGTIDSSAMMANKOMST Å STUDENTFÖRENINGENS LOKAL I UPPSALA. Gruppen t. h. är Verdandis n. v. styrelse: Från vänster till höger, *sittande*: n. v. ordf. fil. kand. V. Johansson, doc. Rutger Sernander. *Stående*: kand. H. Nordenson, G. Wallberg och V. Cederschiöld.
 GRUPP AF VID JUBILEET NÄRVARANDE VERDANDI-ORDFÖRANDE: Från vänster till höger: *Den sittande raden*: Riksdagsm. Lektor Karl Starbäck, doc. Rutger Sernander, red. Maur. Hellberg, prof. Hj. Öhrvall, prof. Otto von Friesen, kand. V. Johansson (den n. v. ordf.) *Den stående raden*: Doc. Einar Löfstedt, dr. Anton Blank, dr. Martin Lamm, doc. Carl Wiman, fil. kand. Einar Thulin, med. lic. O. Kjnberg, red. Axel Johansson.

fattningar väckte bifall eller ogillande landet rundt. Inom studentvärlden vann Verdandi en rätt afsevärd framgång liksom också naturligtvis mycket motstånd. Särskildt hade föreningen som bekant att utstå hårda duster med de akademiska myndigheterna, och dessas skarpa förfarande mot föreningen bidrog nog i sin mån att göra föreningen till en sammanslutning af utprägladt liberala och radikala studenter.

Den säkert icke minst viktiga eller minst omtvistade delen af Verdandis verksamhet är det arbete, den utfört i folkupplysningens tjänst. Redan få år efter stiftandet började föreningen sitt populärvetenskapliga småskriftsföretag, hvares häften spridits i öfver 700,000 ex. inom alla samhällsklasser.

En lika betydelsefull insats i folkbildningsarbetet gjordes i början af 70-talet, då föreningen grundade ett arbetarbibliotek och sedermera satte i gång sin folkbiblioteksrörelse, som till nedsatt pris tillhandagått en massa af föreningar med böcker i olika ämnen.

En viktig gren af föreningens verksamhet inom den akademiska världen har utgjorts af utgifvandet af dess studiehandbok. Denna, den första i sitt slag i vårt land och kanske öfver hufvud taget, bidrog mer än någon annan åtgärd att omdana och förbättra det akademiska undervisningsväsendet. Sedan examensfordringarna blifvit framlagda på tryck, dröjde det ej länge förrän de kunde diskuteras och hvarje lärare gärna sökte vidtaga de ändringar och förbättringar, som det gamla hemlighetsmakeriet hade motverkat.

En särskild gren af föreningens verksamhet vid sidan af anordnandet af diskussioner och föredrag har under senare år varit de vällyckade försöken att i universitetsstaden afhålla större och representativa utställningar af modern svensk konst. Det var genom Verdandis försorg och på initiativ af en dess medlem som den studerande ungdomen vid vårt förnämsta universitet för första gången blef i tillfälle att på nära

håll studera verkligt god konst, en sak, som visat sig vara af den mest uppöstrande betydelse. Utställningar ha anordnats af Konstnärsförbundet, hvarjämte Zorn och prins Eugen haft separatutställningar. Utställningarna ha också gratis eller mot nedsatt afgift visats för skolungdom och arbetare.

Äfven kan bland Verdandis bildningsföretag erinras om dess verksamhet bland Uppsala stads arbetare och dess utgifvande af en betydelsefull och synnerligen välskött serie af populärvetenskapliga tidsningsartiklar.

Från studentföreningen Verdandi ha under de gångna 25 åren utgått en serie af män, som på olika verksamhetsområden i vårt land gjort sig kända och troget arbetat i Verdandis skolade öfvertygelses tjänst. Inom litteraturen, konsten, vetenskapen, politiken, det kommunala lifvet, folkuppfostringsarbetet och de sociala sträfvanena har Verdandis i dagarna utkomna porträttkatalog att visa många öfver hela landet ansedde och kända män. Det vore för långt att här uppräknat alla dessa stridsmän, ty stridsmän blefvo de ofta icke minst tack vare det mothugg, de fingo röna under de första ungdomsåren i den gamla lärostaden vid Fyris. Studentföreningen Verdandi har genom omständigheternas makt blifvit ett omstridt tecken för många. Men för den, som älskar att se att ungdomen under sin utvecklingstid pröfvar allt för att bibehålla det bästa och som icke tror, att det ligger någon fara i att söka sanningar efter bästa förmåga och öfvertygelse, för den är det ett glädjande tecken, att den bildade ungdomen kommer tillsammans och söker att sätta sig in i och bilda sig en uppfattning af sin tids och sitt lands stora frågor. Ty det är ju ändå när allt kommer omkring endast på en egen, ärlig öfvertygelse, som en människa kan utföra ett varaktigt och gagnande samhällsarbete.

(Fotografierna af H. 8. D:s Stockholmsfotograf.)

HVAR 8 DAGS fotograf i Sthm.

Kitoh: Bengt Siufverparre.

ARTHUR HAZELIUS' MINNE.

Den siste november uppställdes *en byst af Arthur Hazelius*, modellerad af bildhuggaren J. Å. Wetterlund, i Skansens hufvudingångs exedra. Karl XII:s drabanter paraderade under f. m. vid den med graniis och flaggor dekorerade bysten af honom som gaf Sverige ett friluftsmuseum, hvartill intet land kan uppvisa ett motstycke.

ETT PORTRÄTT FÖR DAGEN.

Som ett apropos till fru Jungstedt-Reutersvärd's återinträde på svensk sängscen och hennes glänsande Boccaccioer på Oscars-teatern meddela vi här ett unikt porträtt af den fräjdade konstnärinnan, taget i Montreux, då fru J. där hvilade ut efter det enerverande operabråket.

Bildens klassiska miljö är synnerligen väl ägnad att framhäva de helleniska dragens rena linjer och symbolisera hvad som just är kärnpunkten och styrkan i hennes konst.

Amatörfoto.

Kitoh: Bengt Siufverparre.

FRU JUNGSTEDT-REUTERSVÄRD.

Fem unga artister ha tillsammans föranstaltat en utställning i Konstnärshuset, vid hvilken man försökt att också få in ett mer artistiskt element i det, som så att säga hör till själva regissörsfacket, än hvad vanligtvis är fallet. Utställarna — fru Olga Nyblom, herrar Knut Borgh, Lennart Nyblom och Otto Strandman — hvilka alla ha det gemensamt att i första rummet vara landskapsmålare, ha tillsammans med skulptören Gottfried Larsson lyckats arrangera en liten, verkligt smakfull "salong" — någonting, som bäst torde bestyrkas af vidstående bild.

UTSTÄLLNINGEN I KONSTNÄRSHUSET.

förutom Agi Lindegren haft Richard Berg; och bland dem som speciellt intresserat sig för honom är Karl Nordström.

HVAR 8 DAGS fotograf & Skåm.

Kl. 18: Bengt Sjöberg.

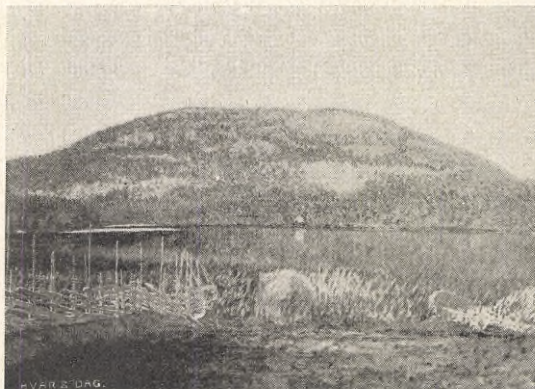
FYRA AF DE UTSTÄLLANDE KONSTNÄRERNA: Gottfried Larsson, Knut Borgh, Lennart Nyblom, Otto Strandman.

En lofvande början på konstnärshuset har gjorts af artisen J. Sten, hvilken f. n. i Hudiksvall utställer en samling dukar af äldre och yngre datum.

Det är hr S:s andra utställning — den första, äfven den i Hudiksvall för ett år sedan, kom till stånd hufvudsakligen på slottsarkitekten Agi Lindegrens initiativ och med statsminister Lindmans kraftiga stöd; S. fick då sälja ett tjugutal dukar.

Hr S. började sin bana som jordbrukare och har sedan dess varit litet af hvarje, till dess han kom in på en målareverkstad och sedan så småningom kunde börja ägna sig åt konsten.

Sten utmärker sig för en säker teknik och en liflig och sund naturkänsla — han målar friskt och utan effektsökeri. Det finns många duktigt gjorda taflor å utställningen, och hr Sten är synbart en konstnär i stark och personlig utveckling. Till handledare har han

efter fotografier

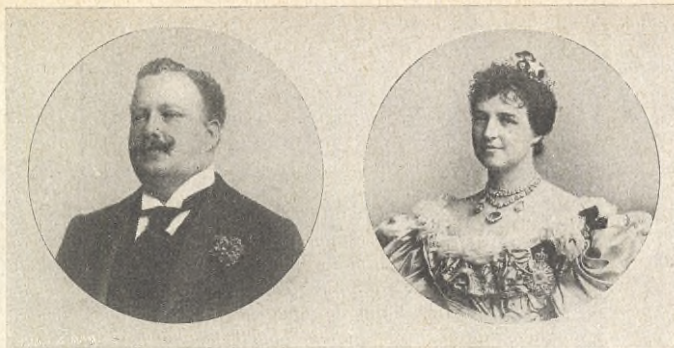
TAFLOR AF STEN: "Filosofen", "Blocksås", "Molnet" (vaxpenna på duk)

Kl. 18: Bengt Sjöberg.

Redan för ett tialt månader sedan började den europeiska pressen att meddela oroande underrättelser om de inre förhållandena i kungariket Portugal, som för öfrigt under flere generationer varit stadt i ett sorgligt politiskt och ekonomiskt förfall. Det står i dylikt afseende jämsides med de sämre delarne af det spanska

kungariket, och de båda pyreneiska monarkierna skulle på det stora hela taget vara hvarandras likar, om icke det spanska förfallet rätt afsevärdt motverkades af den kataloniska befolkningens styrka och utvecklingsmöjligheter. Portugal har icke något sådant element, som skulle kunna spela motgiftens roll gentemot den kulturella dödsbacillen.

Moralisk ovederhäftighet uppåt och svart vidskepelse och okunnighet nedåt äro hufvuddragen i Portugals nationella fysionomi; tre fjärdedelar af befolkningen kunna hvarken läsa eller skriva, och i långliga tider har allt regeringsväsen i detta konstitutionella kungarrike varit identiskt med personligt och partipolitiskt godtycke af gröfsta slag. I Portugal, och delvis äfven i Spanien, har den enda verkligt kulturbärande idén, själfstyrelsen, blifvit förvandlad till en ren karrikatur, så att tillståndet — äfven om naturligtvis spanjorer och portugiser själfva förneka detta — icke är mycket bättre än i Turkiet och andra despotiskt regerade

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

PORTUGALS KONUNGAPAR: DOM CARLOS I. DROTTNING AMÉLIE.

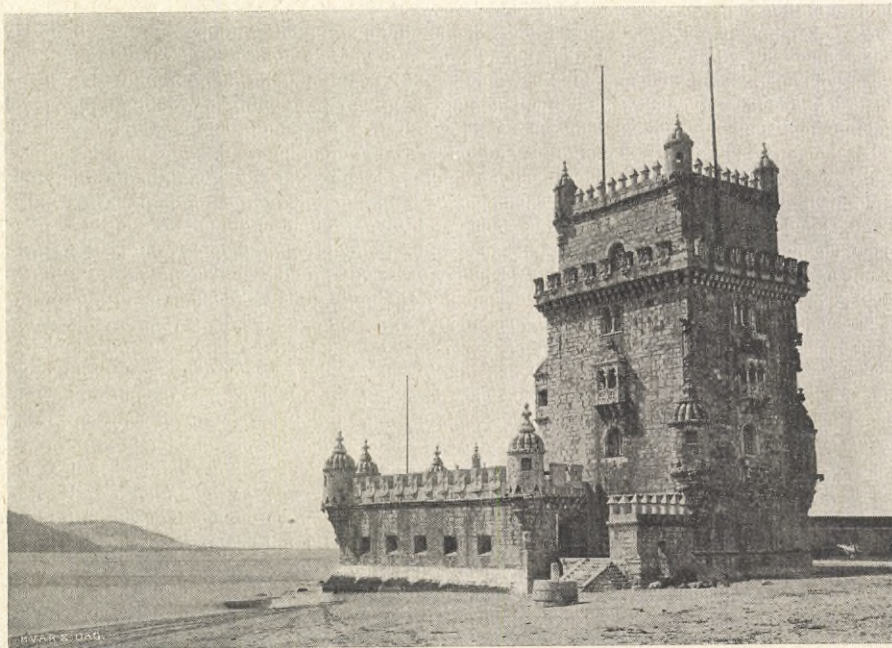
undertryckta folket, utan några klickar äfventyrare och lycksökare som bestämma parlamentets sammansättning och den politiska utvecklingens gång. Man sträfvar efter makten för att göda sig på det allmännas bekostnad och bryr sig föga eller intet om landets välfärd; man mutar eller hotar valmännen till att rösta så som man önskar, och om detta icke hjälper, generar man sig icke för att förfälska valresultaten. Naturligtvis har det parti, som händelsevis sitter vid makten, inga samvetsbetänkligheter för att gripa till provisoriska lagar och faktiska statskupper, när alla andra medel till maktens bevarande slå fel.

Man skall därför icke tro, att de nuvarande förhållandena i Portugal äro något nytt. "Oregelmsiga" förhållanden ha alltid växlat med regelmässiga, och diktatorn Joao Franco, som nu, understödd af kungamakten, åtagit sig att föra ett personligt regemånte utan parlament och valmän, har haft många föregångare. När ledaren för ett af de stora partierna (de s.

k. progressisterna), de Castro, på sin tid stod i spetsen för regeringen, utfärdade han hela tre gånger diktaturdekret, och en annan ledande politiker, Ribeira, ledare af regenerationspartiet, gaf både den och den i parlamentet, när det under hans makts dagar passade honom.

Det nya i förhållandena är emellertid den energi och uthållighet, som ministerpresidenten Franco visat, och äfven hans program erbjuder åtskilligt förvånans- och anmärkningsvärdt.

När Franco skred till författningens upphäfvande, så skyndade han att påpeka, att det var landets usla ekonomiska förhållanden, som tvingade honom till detta steg.

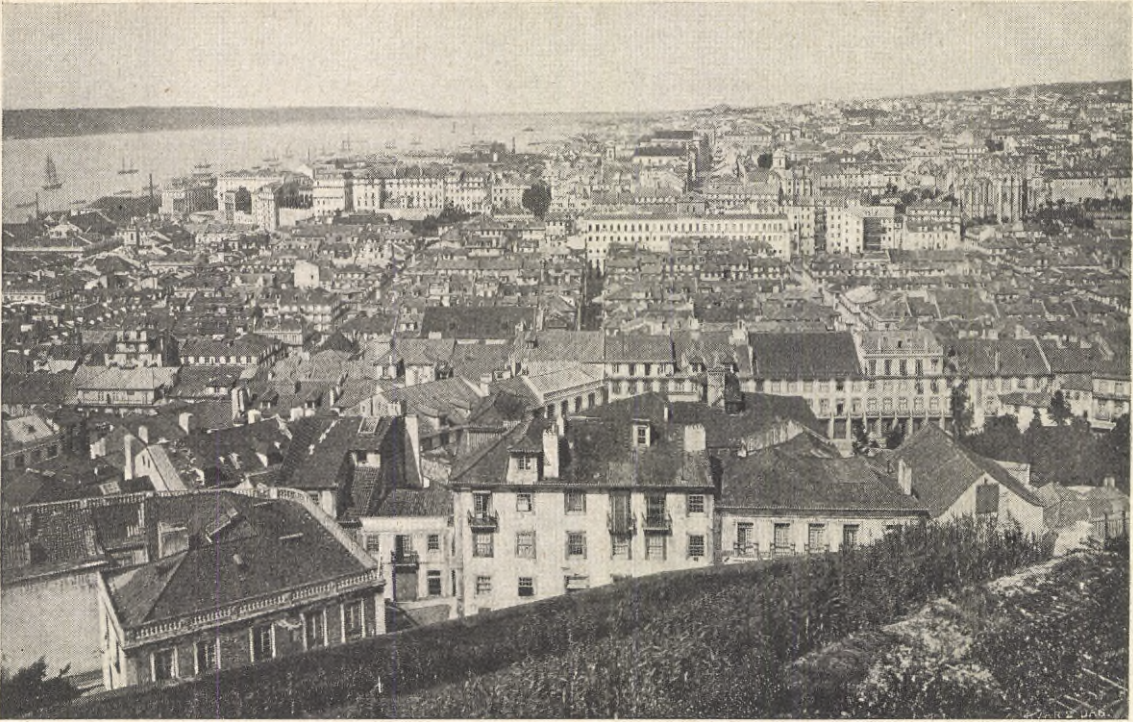

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

INLOPPET TILL LISSABON: TORRE DE BELEM, ett torn från slutet af 1400-talet, vid Tejos strand.

Tornet är försedt med ett batteri till hamnens försvar.

Efter fotograf

VY ÖFVER LISSABON. Vid den fruktansvärda jordbävningen 1755 blef en del af staden, den öster om Monte Castello liggande, skonad och har först i senare tider moderniserats.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Nilfverparre Stålm—Gbg

En praktisk reformpolitik vore — menade han — omöjlig, så länge de hungriga lycksökarne finge regera i landet och uppslita dess krafter genom sina ständiga strider. Efter allt att döma tar Franco sin sak mycket allvarligt och sträfvar ärligt efter att rycka upp Portugal ur dess ekonomiska och politiska misär. Men äfven om så är fallet, är det ju tvifvelaktigt, hur långt hans förmåga och hans krafter räcka till. Härens understöd säges han och kung Carlos kunna vara säkra på — bl. a. därför att de började sin diktatur med att förbättra aflöningsförhållandena inom hären — men utan ett visst understöd från folket, äfven från dess

öfre lager, torde de icke komma någon väg, och de medel, som Franco f. n. ser sig nödsakad att använda — våldsamt undertryckande af yttrande- och församlingsfrihet, indragande af tidningarne, telegramcensur m. m. dylikt — äro ju icke just ägnade att öka hans popularitet.

Pessimister försäkra, att Franco inom kort måste falla, och det finns många, som påstå, att han kommer att draga kung Carlos och hans dynasti med i fallet. Men härpå har man väl rätt att tvifla, i synnerhet som kung Edward torde vara föga hågad att se sin trogne vasall i Lissabon aflägsnad från tronen.

Efter fotograf

PRAÇA DO DOM PEDRO I LISSABON.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Nilfverparre Stålm—Gbg

:: VECKANS ::

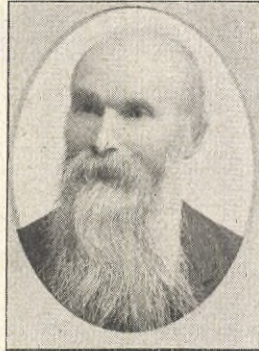
S. M. H. ASPLING.

F. d. rektor Samuel Marcus Her- man Aspling, Norrköping, fyllde d. 26 nov. 85 år. Stud.-ex 38, fil. kand. 45, fil. dr. 48, rektor i Norrköping 55.

A. KEILLER.

75 år fyllde den 26 nov. en inom Göteborgs samhälle mera bekant personlighet, bruksägaren Alexander Keiller. Ägare af gruvor i Dalarna samt på sin tid innehafvare af en del kommunala förtroendeuppdrag i Göteborg är K. säkerligen en af landets skickligaste sportseglare, konstruktör och rosmän.

J. E. ANDERSSON.

Stålprovaren Jan Erik Andersson vid Lesjöfors erhöi nyligen en sällsynt utmärkelse, nämligen Järnkontorets belöningsjeton i silver med inskrift: "För flit och skicklighet i bergsmannaryket".

M. BRUNSKOG.

Öfveringeniör Magnus Brunskog i Eskilstuna fyllde d. 21 nov. 60 år. Öfvering. vid Thunafors fabriker 77. Vidsträckt utländska studieresor. Lärare vid Tekn. skolan i Eskilstuna 69-89. Kyrkordf. o. led. af kyrkorådet i Etuna ca 25 år. Led. af skolr. i Fors försam. Ord. i Nyfors municip.-stämma 1900-06.

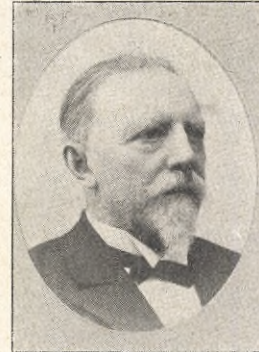
C. L. SILFVERSWÄRD.

Kanslirådet Carl Silfverswärd i Sthlm fyllde d. 3 dec. 80 år. Stud.-ex. 46, kand.-ex. 49, kanslisekr. i Sjöförsvarsdep. 76. Kansliråd i k. m. s. k. insll 84. Led. i styrelserna öfver Stockholms stads sparbank samt Allm. Enke- och Pupillkassan i Sverige m. m.

D. A. BJÖRKLUND.

Snickaremästare D. A. Björklund i Västerås fyller den 11 dec. 70 år. Mångårig ledamot af stadsfullmäktige och drätselkammare, under 20 år ordförande i Västerås Handtverksförening.

C. H. RUDBERG.

70 år fyllde den 20 nov. landträningsmästaren Carl Hjalmar Rudberg i Västerås. Stud.-ex 56, kameralex. 61. Landträningsmäst i Västmanlands län 95. Lasarettssyssloman i Västerås 71-82 ombudsman och kamr. i Västerås m. fl. staders hysp. för. 81-95. Sed. 94 redogörare i länet för civilstatens pensionsinrättning.

J. A. JOHNSSON.

60 år fyllde den 26 nov. musikdirektören, läraren vid Musikaliska akademien J. A. Johnsson, 59 musikelev vid Svea lifgarde, 72-94 ledamot af kungl. hofkapellet, 94 musikdir. vid Svea ingenjörskår. Sedan 82 lärare vid Musikaliska akademien.

L. G. DAHLSTRÖM.

Kontraktspresten, kyrkoherden Lars Dahlström, Söderåkra, fyllde den 12 nov. 80 år. Stud.-ex. 58, prästvigd 61, kyrkoherde i Kristvalla 70, i Söderåkra sedan 83. Kontraktsprest i Södra Möre kontrakt sedan 94.

A. V. SCHÜTZERCRA NTZ.

Magistratssekreteraren Adolf Victor Schützercrantz i Sthlm fyllde den 25 nov. 65 år. Stud.-ex 60, ex. tillrättegångsverken 66, sekr. o. ombudsman i drättselnämnds 3:e afd. 70-76, not. hos drättseln. 77-92, stadsarkiv. 84, atskt. i förmyndarekam. 89, stadsnotarie 91. magistratssekreterare, 94 afsked 07.

J. G. M. EDELSTAM.

Polismästaren i Norrköping Mauritz Edelstam fyllde den 5 dec. 60 år. Stud.-ex. 68, hofrättslex. 74, rådmän och magistratssekreterare i Eskilstuna 83-85, polismästare i Norrköping 85. Ordförande i fattigvårdsstyr., ordf. i brandstyr., mångårig ordförande i Drättselkammaren.

S. J. A. BOIJE af GENNÄS.

55 år fyllde den 28 nov. rektorn Sten Boije af Gennäs, Stockholm. Stud.-ex 71, fil. lic. 81, rektor vid Katarina realskola i Stockholm sedan 05. Sekr. hos dir. öfver Stockholms stads undervisningsverk 92-05. Led. af Maria församlings skolråd. Led. af stadsfullmäktige 04, af folkskoleöfverstr. 07, m. m.

PORTRÄTTGALLERI

E. M. UNGER.

Häradshöfding Edwin Magnus Unger fyllde den 26 nov. 75 år. Stud.-ex. 52, hofrättslex. 56, häradshöfding i Nora Domsaga 75, afsked 1900. Mångårig led. af Örebro läns landsting, led. af Riksd. F. K. 86—07, fullmäktig i riksgäldskontoret under 5 år.

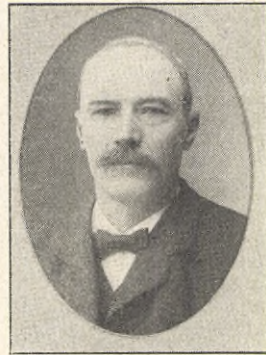
F. V. BERGMAN.

50 år fyllde den 30 nov. praktiserande läkaren i Göteborg med. lic. Fredrik Bergman. Med. lic 91, prakt. läkare i Göteborg fr. 92, bataljonsläkare i Fältläkarekårens reserv 95, har bestridt flera längre och kortare förordnanden som militärläkare i armén och flottan.

F. ANDERSON.

Fabrikör Frans Anderson i Stockholm fyllde den 18 nov. 50 år. Mångårig ord. i Stockholms Bleck- & Plåtslagaremästareförening och i Sveriges Bleck och Plåslagerarbetsgifvareförbund, kyrkorådsledamot i Hedvig Eleonora församling från 06.

E. J. WIKLUND.

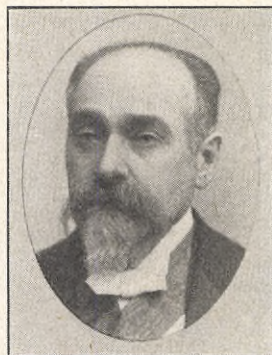
Läroverksadjunkten E. J. Wiklund i Söderhamn fyllde den 29 nov. 50 år. Stud.-ex. 81, sekr. hos Sala stadsfullm. 98—01, drätselkammarens sekr. i Söderhamn 04.

Vi fästa uppmärksamheten vid att

**VINTER-
SOL**

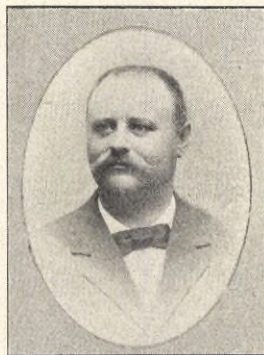
Förlags-Aktie-Bolaget
HVAR 8 DAGS jul-
tidning är en fullt fristående publikation, och icke tidskriften HVAR 8 DAGS julnummer.

:: VINTERSOL ::
KOSTAR EN KRONA.

O. A. LARSON.

75 år fyllde den 25 nov. f. d. grosshandlaren Adler Larson i Stockholm. Mångårig led. af stadsfullmäktige af storkyrkoförsamlingens kyrkoråd m. m.

P. OLSSON.

45 år fyllde den 20 nov. vågmästaren P. Olsson i Nora. Olsson är tillika brandchef samt ordförande i drätselkammaren och fattigvårdsstyrelsen.

Om tävlingsreglerna för HVAR 8 DAGS fotografipremiering, se omsl. nr. 1 och 2

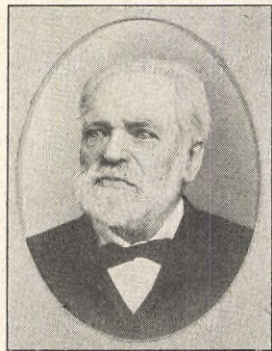
HVAR 8 DAGS

fotografipremiering
(utöfver vanligt honorar)

för insända fotografier till N:o 9 utförl med 2dra pris Kr. 10—

För foto. å sid. 132 till Fotograf Mathilda Ranch, Varberg

- A. (aktualitet och värde i öfrigt) 2 point
  - B. (raskhet vid insändandet) . . . 3 "
  - C. (utförande) . . . 2 "
- 7 point

K. E. LENNMALM. †

Ägaren af apoteket Fenix i Nyköping, apotekaren Karl Edmund Lennmalm, afled den 16 nov. 78 år gammal. Apotek.-ex. 56, erhöill 66 personligt privilegium å apoteket i Karlskrona o. 72 å apot. Fenix i Nyköping 60—66 lärare i botanik, zoologi och handelsvarukämnedom vid Tekn. elementarsk. i Norrköping.

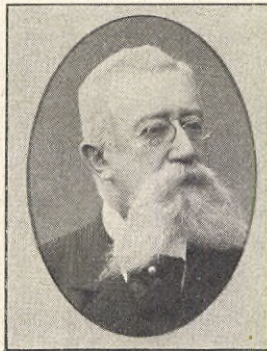
A. A. ANDERSSON. †

Innehafvaren af firman Axel Gillblad & Co i Göteborg grosshandl. A. Aug. Andersson afled den 16 nov. 74 år gammal. Driftig affärsman var A. på sin tid jämväl ledamot af fattigvårdsstyrelsen. Hög frimurare.

C. G. HERLIN. †

Kontraktsposten kyrkoh. Carl Gustaf Herlin afled i Kalmar d. 19 nov. Född 41, stud.-ex. 66, prästvigd 70, kyrkoherde i N. Möckleby 82, i Högby 85, kontraktsprost i Handbörds kont. akt. 97. Inspektor för Oskarshamns allmänna läroverk 95—05.

C. A. REUTERSWÄRD. †

Godsägare Carl August Reuterswärd å Klämestorp, Jönköping, afled d. 14 nov. 64 år gammal. Framstående jordbrukare, skicklig hästkännare, medlem af Jönköpings läns hushållningssällskap, tillhörde under många år dess förvaltningsutskott.

(Forts. fr. sid. 148.)

hans officerare emottogo iförda lysande uniformer sina hänryckte landsmäns hyllning.

Don Carlos' president och dennes fiende, presidenten i den andra republiken, ledo emellertid af grufliga bekymmer samtidigt som dessa hyllningar pågingo. Det ominösa telegrammets innehåll hade nämligen af konsulerna i de båda länderna högtidligen bekantgjorts för de både statscheferna, och som det slutade med åtskilliga obetydligt förklädda hotelser, hvars allvar det af vissa skäl ej var orsak att betvifla, så gällde det nu för de båda herrarna att utan risk för dem själva sluta en ögonblicklig fred.

Hur de härmed åtgjorde ligger utom ramen för denna berättelse; faktum är, att tre dagar efter don Carlos' första plakat var freden en verklighet. Genom ett skickligt begagnande af don Carlos' storartade patriotism och den form densamma tagit och hänvisande på denna som ett bevis på folkets entusiasm och varma fosterlandskärlek hade därvid vederbörande lyckats utverka formuleringen af en af fredsparagraferna så, att den vid ett hastigt påseende föreföll innebära några fördelar för det land, som räknade den förslagne spanioren bland sina söner. Och följaktligen var detta folk öfvertygad om, att det vunnit en stor seger. Under sådana förhållanden var det icke annat än en gård af rättvisa, då don Carlos Muncio, som redan erhållit den nya militäriska ut-

märkelsen, äfven pryddes med den civila, som utdelades för förtjänstfull verksamhet i fredliga värf. Ty hade han icke väsentligt bidragit till att freden blef till en fördel för hans egna?

Det är nu längesedan ofvanstående hände, och öfverste Carlos Muncio lever i tacksamma medborgares medvetande som deras räddare. Hvarje presidentval erhåller han 30 röster, som tillhöra officerarne och deras kalfaktorer vid hans berömda regemente, vid hvilket värfningarna naturligtvis genast vid freds slutet upphörde, och detta antal röster, som visserligen ej är tillräckligt stort för att sätta honom på presidentstolen, förser honom dock alltid med en viss auktoritet som politisk personlighet, och som sådan bjudes honom ej föraktliga tillfällen att öka sitt kapital och därmed sina räntor, hvilka sedan ofvan beskrifna händelse mer än fördubblats.

Men mr Richard Strange, som till en början mycket förvånades öfver don Carlos' plötsliga aktivitet, bär på sitt samvete den glada tillfredsställelsen att vara den, som egentligen gjorde en spansk kreolsk dandy till öfverste och en viktig personlighet, men som han ej fått erfara något särskildt bevis på tacksamhet härför, har han beslutat att aldrig mera gifva sitt förtroende åt någon dagdrifvare i de exotiska länderna, han må vara aldrig så älskvärd, och det må gälla vare sig fred eller krig.

HVAR 8 DAGS LOTTERIMÅL.

Under denna rubrik har i dagarna gått genom prässen en notis att Göta Hofrätt stadfäst ett Göteborgs Rådhusrätts utslag af den 25 sept. hvarigenom ogiltats ett mot HVAR 8 DAG väckt åtal för förseelse mot lotteriförordningen.

Då våra läsare säkert undrat hvad HVAR 8 DAG kan ha häft att juridiskt gärla. vilja vi i korthet upplysa om följande:

1. Målet, hvars utgång från början var gifven, väcktes på sin tid af notarien Åke Hjort, Malmö. HVAR 8 DAG är icke ensam om att ha hedrats af hans påpassliga uppmärksamhet. Tvärtom tycks vederbörande ha till specialitet att vaka öfver den nya lotteriförordningens hälgd. Det lär vara rätt lukrativt för åtälaren, om han lyckas ja svaranden fälla.
2. HVAR 8 DAGS förmenta förseelse mot lotteriförordningen är ingenting annat än dess i januari d. å. utlysta ständiga litterära pristäften.

De nu avslutade förhandlingarne ha endast ytterligare kunnat understryka att det med denna täflan varit vår afsikt att bereda större omväxling på vår litterära afdelning och att bereda de i vår tidskrift medverkande författarne förmånligare villkor.

Efter fotografi

HUR MÅN LYFTER HUS. I Potsdam vid Berlin har nyligen en villaägare med tillhjälp af en hydraulisk präss låtit lyfta sin villa två meter högt öfver marken.

Kinoh. Henschel 1897

KINAS UPPVAKNANDE:

En kinesisk studentiska vid Berlins universitet, förmodligen den första och hittills enda af det himmelska rikets döttrar som kommit till Europa i dylikt ändamål.

IX ÅRG. 10^E HÄFTET INNEHÅLLER:

Carl Otto Olsen. — Carl Bowallius. — "Krig" af Gustaf E. Hellgren. — Stockholms nye stadsarkitekt. — En ny förningslänk mellan utlandets svenskar. — Hemgå den. — Konsthandverkarnes gille. — Ett minnesmärke, som hotas af förstörelse. — Från det Stockholm som går. — Verdandis 25-årsfäst. — Arthur Hazellius' minne. — Ett porträtt för dagen. — En kostnärlig konstutställning. — Revolutionsfaran i Portugal. — Veckans porträttgalleri. — Kinas uppvaknande. — Hur man lyfter hus.